

Beszámoló

az MGKSZ 2018. évi szakmai tevékenységéről

Rendhagyó évet zárhatunk a 2019-es MGKSz közgyűlésen, hiszen egy évvel korábban a tisztújító közgyűlésen a választást megelőzően a tagság elfogadta az éves munkatervet, ami a választások után elég nagymértékű változáson ment át. Gondolok itt a szakmai tervekre, amelyek elsősorban a Szövetségi kiállítások megrendezésére irányultak. Ezzel szemben az új elnökség a vállalásaival összhangban újra strukturálta a Szövetség korábban megszokott szakmai rendszerét. A felépítésbeli változások ugyan még nem alakultak ki teljesen, de ha mindenki elfoglalja, belakja a kijelölt helyét, akkor a rendszer valóban hatékonyan fog üzemelni. A működésbeli változások már az elmúlt egy évben is érzékelhetőek. A főbb feladatokat időrendi sorrendben ismertetem és rámutatok a változások már látható vagy a későbbiekben érezhető eredményeire.

A szakmai szempontból sokak által konszolidáltnak tartott időszak 2018. április 14.-én véget ért. 2018. április 15.-én máris hátrányból indult az új vezetés. Az évfolyamán sokak által az év egyik legfontosabbnak tartott eseménye –ami egyébként a korábbi elnökség munkaprogramjában csak, mint esemény nem, mint feladat kerül említésre - a Dániai Európa Kiállítás kontaktszemélyeinek kijelölése, regisztrációjuk határideje a rendezőség felé, ekkor már két hete lejárt. Ennek ellenére a feladatra az új elnökség által kijelölt személyek a munkájukat elvégezték, a felmerülő problémákért - amikről később szót ejtek – nem őket terheli a felelősség.

A kijelölt kontaktszemélyek Pölcz Éva a galambszekció, Klaus Andreas a nyúlszekció és Víggh Attila a baromfiszekció részéről, a regisztrációjuk után megkezdték munkájukat. Ami leginkább a kiállítással kapcsolatban korábban kiadott információk változásainak követése azok közlése, az állatok nevezésének, később kiszállításuknak koordinálása volt, egészen a ketrecbe rakásig majd a hazaszállításukig. 2018. augusztus 15.-ig 84 nyúl, 64 galamb, 47 baromfi és 20 díszmadár volt nevezve. A végleges nevezési létszám 64 kiállítótól nyulak tekintetében 84 egyed, galambokból 223 egyed, baromfiból 183 egyed, és díszmadárból 28 egyed. A kifejezetten nagy távolság ellenére több mint 500 állatot nevezünk, szállítottunk ki és mutattunk be a Dániai Herningben az EE 29. Európa Kiállításán. Minden el nem adott állatot épségben haza szállítottunk. Sajnos a fajtaelismertetésre bemutatott magyar tyúk kollekciónk nem érte el az elfogadáshoz szükséges szintet. A májusi EE közgyűlésen kitűzött cél eléréséhez rövid volt az idő. A szükséges adminisztrációs feladatokat sikerült elvégezni, de a kollekciónk összeállítása több sebből vérzett, szinte a szó szoros értelmében. Ezért a felelősség engem terhel. Egy ilyen jelentőségű ügyben a részfolyamatok kontrollálása nem elég. Ilyen esetben nem dönthet csak a tenyésztő a kiállítandó kollekciónról. Sajnálatos, hogy a tervezett Magyar Baromfifajták Fajtaklubja a kezdeti lelkesedés ellenére nem állt össze. Illő feladat lett volna számukra a fajtaelismertetésben való részvétel. Mindenesetre nem adtuk fel. Nagy elődeink és saját hibáinkból tanulva, a következő lehetőséget már sikerre visszük magyar tyúk ügyben.

Szakmai szempontból a legfontosabb teendőnek tartom, hogy a Bíráló Testület tagjai hibátlan standardok alapján tudják értékelni a kiállításokon az állatokat. Ugyanúgy érvényes a tenyésztőkre, hogy ezen standardok szerint tudják szelektálni a tenyésztett állataikat. A fajtaleírások helyzete tehát kulcskérdés a szakma szempontjából. A galambok esetében 2011-ben kiadott Galamb fajtaleíró könyv hiánypótló munka - amelynek elkészítéséért dicséret illet minden abban résztvevőt, - de sajnos az elkészítésétől hibákkal terhelt. Kezdem azzal, hogy sok esetben nem a legfrissebb standardokat tartalmazza. A fordítási, értelmezési, nyomdai hibáknak köszönhetően vitára okot adó szituációkat eredményezhet a használata során. Erre vonatkozóan kéréssel fordultam a tagság felé, hogy az általuk is fellelt hibákat jelezzék a Szövetség felé, az összegyűjtött vélt vagy valós problémákat a standard bizottság megvizsgálja, és ha szükséges korrigálja. A képanyag szintén korrekcióra szorul, vannak képek, amelyek a klubok kifejezett kérése ellenére kerültek be, esetenként olyanok is amelyek több súlyos hibát illusztrálnak az ideál helyett. Ugyan a Szövetség elnöksége a 18/2014-es határozatában 47 magyar galambfajta ideálrajzának elkészítéséről döntött, de ezek elkészülte csak részben orvosolja a problémát, hiszen ezek közül is sok a tenyésztőkkel való egyeztetés nélkül lett megrajzoltatva. A külhoni fajtáknak van a kitenyésztő országban elfogadott ideálrajzuk. Ezzel kapcsolatos problémáinkra remélhetőleg megoldás lesz a 2018. május 12.-én a Dániai Herningben rendezett EE közgyűlés galambszekció ülésén bejelentett digitális EE galambfajta standard kiadása. A magyar fajták esetében megkezdtem az egyeztetést a klubokkal, annak hiányában a kitenyésztőkkel. A rajzok készítője Pethő Tamás vállalta, hogy a korrekcióra szoruló ideálrajzokon módosítson, ha az egyeztetések lezárultak. Sarok pont a standard könyv korrigálásában a standard bizottság megléte. A korábban működő standard bizottság Rohringer István elnökletével az ő MGKSz-ben való munkavállalásaiból való visszalépése után – mivel más tagjai nem voltak nevesítve – megszűnt. Az elnökség egy a korábbihoz képest más, működésében kevésbé felügyeleti, sokkal inkább szolgáltató jellegű standard bizottságot hozott létre, amelynek a szakmai felügyeletét az alelnök látja el, döntéseit az elnökség hagyja jóvá. Az új standard bizottság 2018. szeptember 28.-án meghatározta a főbb stratégiai pontokat, amelyek alapján 5 éves stratégiai terv készül. A standard bizottság elnöke Klaus Andreas, tagjai pedig Cséplő Árpád és Dr. Posta János. Klub vagy tenyésztői megkeresés alapján jelenleg is több ügy van folyamatban, amelyek közül egy a kerekgyházi keringőé már a 2018-as Nemzeti kiállításra, - a bírálatot segítő - rész megoldást kapott, amíg nem kerülnek a változások véglegesítésre. A kecskeméti keringő esetében a kérelmezett módosítások a fajtaleírásban, a magyar díszposta új szín elfogadtatása és a nyuszka nyakú palóc tyúk új fajtaként elfogadtatása, folyamatban van. Mint ahogy a baromfi és a nyúl standard könyvek kiadása is. Mindkét esetben az EE által alkalmazott standardok magyar nyelvre fordítása folyik. A képanyag már a szakosztályok rendelkezésére áll. A díszmadár szakosztály terveiben szerepel egy szín és alak kanári standard könyv elkészítése, amihez a fordítások már elkezdődtek, itt viszont a képek még nincsenek meg a forma rajzok jogtiszta használata pedig egyelőre kérdéses.

Az új elnökség egyik legfontosabb szakmai döntése volt az MGKSz Vegyes Szakosztályának szétbontása. Így létrejött egy Baromfi és Vizi szárnyas szakosztály, egy Nyúl szakosztály és egy Díszmadár szakosztály. Ezzel nem a szakosztályok számának növelése volt a cél, hanem az önállósulással előreláthatóan együtt járó taglétszám növekedés és a szakmai aktivitás

elősegítése. Az eredeti felállás szerint a bázisként üzemelő Baromfi szakosztály választott vezetője Vigh Attila maradt, míg a két új szakosztály élére az elnökség megbízott vezetőket jelölt ki. A nyúl szakosztály vezetésére Bede Sándor, a Díszmadár szakosztály élére, amit szinte nulláról kell felépíteni, Srebro Miroslav lett felkérve. Mindhárom szakosztály bizonyította életképességét a szétbontás után. Az új szakosztályvezetők és választott segítők aktívan vettek részt az új tagok toborzásában és az Európa Kiállításon valamint a Nemzeti kiállításon való kiállításban.

A nyúl regisztrációval kapcsolatos anomáliát 2018 augusztusára sikerült kiküszöbölni. Az MGKSz által korábban használt regisztrációs szoftver nem volt a Szövetség birtokában. A szoftver készítője sosem adta át a programot valamilyen kézzelfogható formában, mint pl. DVD, memória kártya, stb. Így a program és a hozzákapcsolódó adatbázis kontrolját nem tartottam alkalmasnak a további működtetésre, hiszen az adatok biztonságára, a visszavezethetőségre, a hitelességre semmilyen garanciánk nem volt. Megállapodtunk a Magyar Nyúltenyésztők Országos Egyesületének vezetőivel, hogy a továbbiakban a töredék évben és amíg az MGKSz új törzskönyvező programja nem készül el, addig az ő regisztrációs rendszerüket és törzskönyvező programjukat használhatjuk. Ez 2019-ben annyiban módosul, hogy a rendszerükben regisztrált és nyilvántartott állatok az egyesület MGKSz-be való egyöntetű belépésével a náluk törzskönyvezett állatok mind Szövetségen belüli regisztrációval bírnak. A 2018-as évben egyébként 23 alom 68 egyede lett regisztrálva a korábbi MGKSz tag nyúltenyésztők által.

Az év galambfajtája az alföldi buga galamb volt. A szaklapban helytálltak a fajta tenyésztői. Kár, hogy az Európa kiállításon, a Fiatal Nemzeti és a Nemzeti kiállításon már nem érezhettük az év fajtájának az egyébként sokkal több elismerésre méltó magyar fajtát.

A fajtaklubok száma tulajdonképpen nem változott. Megszűnt az Orpington fajtaklub, de megalakult a Törpebaromfi Tenyésztők Fajtaklubja. Ez jól jellemzi, hogy van igény a szakmai műhelyekre, de a működtetésük már nem minden esetben sikerül. A kezdeti lelkesedés után a tagok magára hagyják a klubot és a végén már csak a név marad. Legnagyobb probléma, hogy a korábbiakban a klubok munkatervében a legfontosabb programok a kiállítások voltak. Pedig a fajtaklub szabályzatban a fajtaklub céljánál „A szakszerű és magas szintű tenyésztői munka közösségi feltételeinek megteremtése, az azonos fajú, fajtájú vagy azonos fajtacsoportba tartozó kisállatok egységes szempontok szerinti tenyésztésének elősegítése” van előírva. A kiállítás mindezek értékmérője lehet. De ez csak néhány klub esetében valósul meg igazán. Azok a klubok eredményesek a többiek viszont céltalanok. A 2019-es évben fontos feladat a fajtaklubok cél szerinti működtetése, munkájuk, energiáik megfelelő mederbe terelése.

Az elnökség javaslatomra felkérte Kondor Tamást, hogy készítsen tervet az MGKSz szakmai anyagainak a tagság által könnyebben hozzáférhető használatára, a relikviák és egyéb gyűjtemények kiállításainkon való szerepeltetésére és mindezek rendezésére, rendszerezésükre hívjon életre egy munkacsoportot. Tamás a feladatot vállalta, kezdésként nekilátott megszervezni a teljes szaklap anyag digitalizálását. Ez szakmai szempontból óriási jelentőségű munka.

BT beszámoló

A 2018/19-es kiállítási szezonról

A 2018. április 14-ét követő ámokfutás ellenére sikeres kiállítási szezont zárhattunk 2019. március végén. Az MGKSz-en belül 52 kiállítás került megrendezésre, amelyen szinte a teljes bíráló testület foglalkoztatva volt. A kiállításokkal kapcsolatban nem érkezett panasz a BT-hez. Ez azt jelzi, hogy a bírák a rendezőség és a kiállítók meglegedésére végezték munkájukat.

Több szakmai napon vettem részt meghívott vendégként és előadóként is. A maga nemében mindegyiket sikeresnek, hasznosnak ítélem meg. Gyakran megesik, hogy parttalan panaszáradatba torkollik egy-egy korábbi kiállítás, bírálat megítélése. Ha ilyenkor helyes mederbe terelődnek a dolgok, a korábbi problémára megoldást keresünk, akkor az ilyen információk is előre vivők lehetnek. Kiemelném a baromfibírálok Bári továbbképzését és szakmai napját. Jó hangulatú, egységes és sok információt átadó összejövetel volt. Mindenképp említésre méltó a Mondén klub bíráloképzése, ahol gyakorlati kérdéseket dolgoztak ki a bírálók feladatlapokon. Ezekre az összejövetelekre a továbbiakban is nagy szükség lesz amellet, hogy a BT az általános képzéseket megtartja.

Sok egyéb teendő mellett három nagy jelentőségű kiállítás adott feladatot a szövetség számára a 2018-as évben. Úgy mint a Dániai Európa kiállítás, a Szikszói Nemzeti Fiatal Kiállítás és a Budapesti Nemzeti Kiállítás. A felmerülő akadályok ellenére a BT szempontjából mind három kiállítás sikeres volt. A Herningi Európa Kiállításon 3 bírálónk végzett bírálatot, Klausné Bori Andrea, Dr. Pintér József Zsolt és Kanalas János. Amellet, hogy a kiszállításban és a kiállítással kapcsolatos egyéb feladatokból is kivették részüket, vezető bírálóik elismerően nyilatkoztak a munkájukról. Gratulálok!

A következő hétvégén zajlott a Nemzeti Fiatal Kiállítás, amely a V-33-as egyesület 130 éves jubileumi kiállítása is volt, amelyen 14 bíráló végzett elismerésre méltó munkát. Többen nagy munkabírásról és segítőkészségről tettek tanúbizonyságot. 505 állat értékelése az országos kollekciónból és 320 egyed az egyesületi kollekciónból tisztességes feladat volt. Köszönet a munkájukért!

A Budapesti Nemzeti Kiállítást megelőzően 2018. november 24.-én tartottunk BT közgyűlést a HUNGEXPO-n, ahol ismertette lett az MGKSz Bíráló Testületének korábbiakhoz képest eltérő bírálati gyakorlat. Az eltérés technikai jellegű volt, elsősorban a bírálati eredmények rögzítésével kapcsolatos. Miszerint nem a ketrecfüggvény első példányának leadásával, hanem egy erre a célra elkészített személyre/bírálóra szabott munkalapon kellett lejegyezni a bírált állatok eredményeit. Ez ott akkor és a későbbiekben is könnyíti, gyorsítja az adatkezelést. Megválasztásra kerültek az elnökségi javaslatok alapján a Fajtcsoport Főbírálok. Nem utolsó sorban megtekintésre került a kiállítás helyszíne is, ami valljuk be, a fiatalokat lenyűgözte, az idősebbekben pedig nosztalgiát ébresztett.

A Dániai Európa Kiállítás minden hibáját sikerült elkövetnünk a HUNGEXPO-n rendezett Nemzeti kiállításon. Visszatekintve, ugyanazon okokra visszavezethetően. Mindemellet a BT

szempontjából egy sikeres kiállítást tudhatunk magunk mögött. 3 külön vezető bíráló 69 bíráló és 5 jegyző munkájának köszönhetően a bírálat zökkenőmentesen zajlott, az új gyakorlat ellenére is. Kicsivel a tervezett idő után, de minden bíráló leadta a munkalapját. 343 nyúl, 540 baromfi, 2500 galamb és 160 díszmadár bírálata mellett a bírálók segítettek az állatok etetésében a helyszín rendezésében, esetenként a dinamikusan változó létszámnak köszönhetően még a ketrecépítésben is. Mindezekért külön köszönet a résztvevőknek! Az új rendszer jól vizsgázott. Minden résztvevő bírálótársamnak köszönöm a munkáját! Az elnökség minden résztvevő bírálót külön emlék medállal ajándékozott meg a rendhagyó, de a továbbiakban rendszeres helyszín emlékére és a munkájukat megköszönve.

Több bíráló társunk kapott felkérést határon túlról, külföldről bírálat végzésére. Sajnálatos, hogy az ilyen jellegű meghívások sok esetben szóbeliek, így a meghívott bírálóknak önmagukat kell kikérniük a BT-től munkavégzésre. Mindenképp megtisztelő a Bíráló testületnek, ha bíráink munkáját külföldön is igénylik, elismerik. De még elegánsabb lenne, ha a felkérő szervezet kérésére delegálhatnánk a bírálót.

Horváth György BT titkár úrral - a korábban Dr. Pintér József Zsolt elnök úrral kijelölt irányelvek alapján – korszerűsítettük a BT Szervezeti és Működési Szabályzata mellett a BT Ügy- és Munkarendjét. Mindezek a tervezett alapszabály módosítással korrelálnak. Az elnökség jóváhagyása után közlésre kerülnek a honlapon.

Kanalas János
szakmai alelnök